

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АКТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

**JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN**

**2025
1/5**

**Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi**

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Musayev N.U. – t.f.d., prof.

Urakov D.J. – t.f.d., prof.

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof.

Yermetov A.A. – t.f.d., prof.

Zuyev A.S. – t.f.d., prof.

Jesus Fuensanta. – t.f.d., prof

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof.

Karamyan M.X. – psix.f.d., prof.

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof.

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof.

Miroslav Ballay – PhD, prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2025

MUNDARIJA

Tarix

Atabayeva N. Ikkinchi jahon urushi yillarida Andijon viloyati sanoatchilarining g'alabaga qo'shgan hissasi	4
Axmedov A. Mustaqillik yillarida kasaba uyushmalari faoliyati: Andijon misolida	7
Qudratillayev P. Mirzo Ulug'bek ilmiy merosining temuriylar tarixida tutgan o'rni	10
Matboboyev B., Xakimov A. Farg'ona vodiysi ilk temir davri saklar tarixiga oid mulohazalar	13
Maxmudova Z. Irrigator-meliorator kadrlar tayyorlashning yangi mexanizmlarini shakllantirish	16
Murodova G. "Avesto" ning osiyo (fors, o'zbek) tillaridagi tarjimalari ilmiy tahlili	19
Oxunjonova Sh. Savdoni raqamlashtirish. Onlayn savdoning bozorlar faoliyatiga ta'siri (1996-2024-yillarda)	21
Rasulova S. Oks sivilizatsiyasi ijtimoiy munosabatlarida transformatsion jarayonlar	23
Raupov X., Qarshiyev R. O'zbekiston kon-metallurgiya sanoati korxonalari joylashgan shaharlardagi ekologik masalalar tarixidan (XX asr 70-80-yillarida).....	26
Sayfullayev X. Ikkinchi jahon urushidan so'ng Farg'ona viloyati paxta tozalash sanoati korxonalarining moliyaviy samaradorlik ko'rsatkichlarining tarixiy dinamikasi	29
Sodiqova M. Andijon viloyatining O'zbekiston tashqi madaniy aloqalaridagi ishtiroki	32
Sotvoldiyev J. Antik siyosiy tafakkurida tinchlik va xavfsizlikni ta'minlash masalalari	35
Turg'unov M. Amir Temur saltanatida davlat boshqaruvining mohiyati	38
Xudayberdiyev U. Yangi O'zbekistonda temir yo'l transporti sohasidagi islohotlarning natijalari.....	41
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdullayeva I. Mehnat resurslarining xalqaro harakatchanligini oshirish	44
Абдуллаева М. Методика совершенствования системы социально-педагогической профилактики при преподавании предмета «Педиатрия» у будущих врачей	47
Abduraxmonov M. Markaziy Osiyo orqali o'tadigan transport-logistika va kommunikatsiya aloqalarining strategik yo'nalishlari	50
Amangeldiyeva A. Inklyuziv ta'lim muhitini yaratishda o'quvchilarning o'zaro munosabati mazmuni	52
Amanov G'., Mirzakarimova M. Ma'naviyat va axloq rivojlangan ma'naviy makonni shakllantirish omillari	55
Andayeva Sh. Yangilanayotgan O'zbekistonda talabalarda milliy qadriyatlar tarixini o'rgatish metodikasining mexanizmlari	58
Atanazarov A. Talaba dzyudochilarning texnik-taktik harakatlarini rivojlantirishda kuch sifatlarini takomillashtirish va asoslash	61
Axmedova E. Klinik holatlar asosida integrativ yondashuv orqali pediatriya fanini o'qitish metodikasi	64
Baymirov Q. Pedagogika fani: mazmun mukammalligiga mas'ul	67
Baratova D., Usmonova G. Milliy an'analar va urf-odatlarini ta'lim jarayoniga integratsiyalash usullari	69
Bozarov D. Sinergetika va determinizm: murakkab tizimlarning falsafiy talqini.....	72
G'afurova M. Oliy ta'lim muassasalarida sifat boshqaruvining innovatsion mexanizmlari	75
G'ofurova N. Lingvomadaniyathunoslik fanining shakllanishi, taraqqiyoti va milliy-madaniy qadriyatlar.....	78
Gubayeva X. Oliy ta'limda o'qitish samaradorligini oshirish: Janubiy Koreya tajribasidagi innovatsion pedagogik yondashuvlar	81
G'ulomova M. O'qituvchi pedagogik mahoratining kontekstual tahlili	85
Daminova G. Ta'lim sifatini oshirishda dars tashkiloti va metodik yondashuvlar	88
Dehqonov A. Din psixologiyasi va uning zamonaviy shaxs shakllanishidagi o'rni	91
Djurayeva N. Boshlang'ich ta'lim ona tili darslarida innovatsion texnologiyalarning ahamiyati	94
Yoqubova D. Talabalarda kognitiv kompetensiyani rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	97
Jabbarov U. Bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashda genderga yo'naltirilgan ta'limning pedagogik imkoniyatlari	99
Isroilova L. Axborot texnologiyalari sohasidagi talabalarni mustaqil ta'limini tashkil etishda veb-platformalardan foydalanish usuli.....	101
Karimova K. O'qituvchilarga boshlang'ich sinf o'quvchilari kreativligini rivojlantirish uchun uslubiy ko'rsatmalar.....	104
Qirg'izboyev M., Rixsiboyev K. Saylov jarayonida o'zini o'zi boshqarish organlari o'rni	107
Mamasoliyeva Z. Ingliz tili darslarida gapirish, tinglash va o'qish ko'nikmalarini takomillashtirishda "Jigsaw" metodining ahamiyati	110
Mirzoyokubova N. Adopting a person-centered approach to overcome the issue of phonological interference in foreign language acquisition	113
Muzaffarova G. O'quvchilarda kasb tanlash muammosini o'rganilishning nazariy jihatlarini.....	116
Muxamedova R. Raqamli texnologiyalar vositasida talabalarining kreativligini oshirish pedagogik muammo sifatida	119
Назарова С. Когнитивно-дискурсивный подход в обучении межкультурной коммуникации студентов	122
Nigmatov A. Yangi O'zbekistonda milliy geografik ta'limning kelajak istiqbollari.....	124
Nizamov A. Xitoyning iqtisodiy diplomatiyasida "Yumshoq kuch"ning rivojlanishi	128
Nizamova U. Tarix yo'nalishi talabalarining kasbiy kompetensiyasini mashqlar yordamida oshirish	131
Normurodova A. STEM texnologiyalari orqali boshlang'ich sinf tabiiy fanlarini o'qitish mexanizmlarini rivojlantirish	134
Nurmatov B. Milliy identiklik kontekstida Sayfiddin Qutub liderligining aksiologik talqini	137
Olimjonova Z. Sharq mutaffakkirlarining ilmiy merosida sevgi hamda oilaviy munosabatlar tahlili.....	139
Omanova G. Bolalar ko'p tarmoqli ta'lim va rehabilitatsiya muassasalari faoliyatida multidistsiplinar yondashuv	143
Otajonova Sh. Evaluating the impact of online learning platforms on english language acquisition among university-level ESL students	146
Raximjanova D. Abu Nasr Al-Farobiyning erkinlik va fazilatni aqliy va axloqiy tanlovlar asosidagi talqini	149
Rahimova Sh. Prognostik vakolatlar va rahbarlik faoliyati samaradorligi o'rtasidagi bog'liqlikni ta'minlashning tuzilmaviy-konseptual modeli	151
Rashidova D. Ways of improving reading and speaking skills in english.....	153
Saidova Z. Mustaqil ta'limning rivojlanishida integrativ yondashuvning roli (Til va jurnalistikaning integratsiyasi misolida)	156
Samatova D. Mahkum xotin-qizlarning jamiyatga reintegratsiyasi psixologik muammo sifatida	158
Tashbayeva O'. Pedagogik ta'lim muassasalari talabalarining hissiy intellektini rivojlantirish xususiyatlari	161
Tashibekova M. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlashni shakllantirishning zaruriyati.....	164
Tuxtayeva M. Ta'limda ishbilarmonlik o'yinlaridan foydalanish global kompetensiyalarni rivojlantirish usuli sifatida	167

Tuxtaxoʻjayev X. Talabalarning jismoniy tarbiyasi boʻyicha sogʻlomlashtirish dasturlarini individuallashtirish modelini sinovdan oʻtkazish natijalari	171
Umarova G. Methods of using new pedagogical technology in the formation and development of writing skills in english	176
Xayridinov B. Boshlangʻich sinf oʻqituvchilarini kreativ kompetensiyalarini rivojlantirishning oʻziga xos xususiyatlari	179
Hoshimxonov M. Alisher Navoiy tasavvufiy dunyoqarashida gumanizm gʻoyalari	182
Xudayberdiyev A. Zamonaviy axborot muhitida yoshlarning mediasavodxonlik darajasini oshirish muammolari va yechimlari	185
Xudoyberdiyeva Sh. Talabalarning foydalanuvchi modullarini ishlab chiqishga oid kompetentligini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida	189
Xurramov A. Distinctive features of developing students' reading skills in foreign language teaching	192
Shaymardanov R. Oʻzbekiston chegara qoʻshinlari shaxsiy tarkibini malakali kadrlar bilan taʼminlashda oliy taʼlim tizimining oʻrni va matbuot	195
Sharipov M. Intellektual inson kapitali: taʼlim va ilm-fan uygʻunligi	198
Sharipov A., Asqarov B. Anatomiya tili mavzularini oʻzlashtirilishida innovation texnologiyaning ahamiyati	201
Sharipova N. Pedagoglarning kasbiy huquq va faoliyatining-jamiyat hayotidagi ahamiyati	204
Sharipova R., Yuldashev Sh., Botirova N. “Magnit yarimoʻtkazgichlar va spintronika” fanining ilmiy-texnikaviy rivojlanishdagi ahamiyati va ushbu sohaning kelajakdagi istiqbollari	207
Yusupov R., Numonov M. Oila mulkiy munosabatlarning oʻziga xos xususiyatlari hamda uning huquqiy asoslari	210
Filologiya	
Avazova L. Bobur – tarix va adabiyot oraligʻidagi qahramon: “Babur the tiger” va “Yulduzli tunlar” qiyosiy tahlili	213
Azimov I. Imlo qoidalarini tuzish tajribasidan	215
Aripova N. Oʻzbek va ingliz tillarida texnik neologizmlarining lingvistik tadqiqi	219
Artikov J. The role of representatives of jadid literature in the development of Uzbekistan translation	222
Askarova I. Dunyo tilshunosligida kalambur badiiy-uslubiy vositasining nazariy asoslari	225
Batirkhanova M. “Cultural codes” of somatic phraseological expressions and their lexicographic interpretation	228
Berdiyeva R. Zamonaviy tilshunoslikda okkazonal frazeologik birliklarning qoʻllanishiga doir qarashlar	231
Davurova X. Atoqli otlardan hosil boʻlgan oykonimlar (Jizzax viloyati misolida)	234
Doniyorova Z. Oʻzbek xalq ogʻzaki ijodining janr tizimida afsonalarning tutgan oʻrni	237
Jumamuratova R., Djumabayeva J. Badiiy asar tarjimasida pragmatik potentsialni taʼminlashi masalasi: bilim, koʻnikma va tajriba	239
Ibraximova D. Maqollar, matallar va ularning oʻrganilishi (ingliz va oʻzbek tillari misolida)	241
Искандарова Г. Функционально-семантический анализ об английских фразах с компонентом “Life” и их русских эквивалентах	244
Qodirova M. Biznes diskursida frazeologik birliklar orqali taʼsirchanlikni oshirish masalasi (ingliz tili materiali asosida)	247
Majitova A. The impact of bilingualism on linguistic theory and practice	250
Mamatova D. Teodor Drayzerning “Baxtiqaro Kerri” va Zulfiya Qurolboy qizining “Oyimtilla” romanlarida gender muammosi	253
Matlatipov S., Matyoqubova Sh., Komilova M. Oʻzbek tili badiiy matnlari uchun iyerarxik bogʻliqlik daraxti korpusi	255
Meyliyeva G. Teaching foreign languages in non-philological universities: challenges and innovative approaches	259
Мусаджанова Г., Якубова Ф. Анализ теоретических подходов и методологических основ преподавания при формировании навыков устной речи на русском языке как иностранном в контексте системы высшего образования Узбекистана	262
Muhammadiyev A. Muhiy va unga zamondosh shoirlar ijodida poetik janr va mazmun yangilanishi: adabiy-estetik asoslar va ijtimoiy-siyosiy omillar tahlili	265
Narxodjayeva X. Oʻquvchilar nutq madaniyatini oʻstirish vositalari	268
Nasimova S. Diminutivlik kategoriyasining pragmatik xususiyatlari	271
Nasrullayeva N., Giyasova D., Boymurodova N. The role of stylistic devices in text segmentation	274
Nurmurodova D. Oʻzbek romanlarida urush mavzusining badiiy talqini	277
Nurutdinova M. Onlayn mediada konvergent axborot tahlili	280
Rasulov Z., Ubaydullayeva D. The verbalization of anger as a manifestation of deeper emotions in literature: a psychological perspective	286
Rashidova D. The issues in translation of terms in the customs office in english and uzbek languages	289
Saydullayeva S. Turk va oʻzbek frazeologiyasida Qurʼoniy kelib chiqishga ega iboralar	292
Sarimsokov K. The history of the development of commentary theories and modern approaches	294
Sobirova Sh. Alisher Navoiyning “Hayrat-ul abror” asarida qoʻllangan zoonimlar	297
Sratdinova G. The evolution of light industry terminology in english: a diachronic study	300
Tairova M. Ingliz va oʻzbek tillarida mamlakatshunoslik terminlari va ularning lingvistik aspektlari: tushunchalari, yoʻnalishlari, oʻrganilishi	303
Ubaydullayev A. “Guliston” uchun tuzilgan lugʻatlar va ularning eski oʻzbek tili leksikografiyasi hamda tarjimashunoslik tadqiqidagi oʻrni	306
Usmanova S. Oʻzbek va ingliz tarixiy romanlarida malikalar shaxsi va ularning ijtimoiy-siyosiy hayotda tutgan oʻrni	310
Xakimova Sh. Oʻzlashma soʻzlarning lingvistik xususiyatlari	313
Xamidova D. Лингвистический подход к изучению текстильной терминологии	317
Xolibekova O. Ingliz yozuvchisi Joan Roulingning «Harry Potter» asarida bolalar nutqining pragmatistik tasnifi	320
Xolmurotova G. Interier dizayn terminologiyasida konnotativ maʼnolar (ingliz va oʻzbek tillari misolida)	323
Hamdamova D. Radioning yoshlar ijtimoiylashuviga taʼsiri	326
Ergasheva G. Nemis tili frazeologiyasida “frazeologizm” va “frazema” tushunchalari tahlili	330
Ergasheva D. Odil Yoqubov asarlarida dialektal va ogʻzaki nutq leksikasi	333
Yaxshiyeva Z. Istilohda yana Amir Temur siymosi: qarashlar, izlanishlar va yondashuvlar	336